

Full fart framåt!

Ledaren – sidan 2

Forskning:
Naturvetenskapligt
ämnesspråk ...
sidan 8-9

amine NN
atom NN
reaktion NN
protein NN
energi NN
våtska NN
reagera VB
partikel NN

Viktigt med författarfacklig verksamhet

Årsmötesgäst – sidan 3

MANUS

NR 2
JUNI
2016

SVERIGES LÄROMEDELSFÖRFATTARES FÖRBUNDS TIDSKRIFT

Årsmötet inspirerade!

Micke Hermansson, upphovsman till det prisbelönta projektet Grej of the Day, GOTD.

Årets årsmöte hölls i Göteborg, på Scandic Crown hotell i mitten av april. Tema för årets möte var *Låt dig inspireras av inspiratörer*. Och inspirerade blev vi av Micke Hermansson, upphovsman till det prisbelönta projektet *Grej of the Day GOTD* och av styrelseledamoten i SLFF, Hans Persson, Sveriges meste NO-inspiratör.

PROGRAM Förbundsordförande Wiwi Ahlberg hälsade deltagarna välkomna till årsmötet. Inledde gjorde Karin Pleijel, kommunalråd i Göteborg med ansvar för skolfrågor. Karin är gymnasielärare, civilingenjör och miljöforskare och dessutom läromedelsförfattare. Karin berättade om sina vedermöror när hon under 1,5 års tid kämpade med att skriva klart sitt läromedel *Miljö- och energikunskap* och vi skrattade igenkännande åt hennes beskrivning.

Karin avslutade med att säga: "Jag måste förstås bli medlem i ert förbund, men räcker det om man bara har skrivit en bok?"

Programmet i övrigt omfattade traditionsenligt träff med nya medlemmar och genomgång av juridiska spörsmål med förbundsdirektör Jenny Lundström.

Därefter följde huvudpunkten för årsmötet, d.v.s. årsmötesförhandlingarna. Årsmötet är förbundets högsta beslutande organ och själva handling-

arna som omfattade två delar på ca 80 sidor lades i år ut på medlemssidorna på SLFF:s webbplats. De som anmält sitt deltagande fick dessutom tryckta exemplar hemskickade för att kunna förbereda sig inför genomgångarna.

I år var det digra handlingar där 25 sidor ägnades åt nio motioner samt styrelsens yttranden över dessa. Redan punkt fem på dagordningen tog sin tid i anspråk, närmare en halvtimme, då fyra medlemmar

Forts. på s. 4-5.

Vårt att veta om SPSM
sidan 6-7

Digitala verktyg i klassrummet
Medlemsprofil sidan 10-11

Om läromedel ...
sidan 12-14

Forts. från första sidan.

Årsmötet inspirerade ...

ville ogiltigförklara mötets utlysande och lämnade in en reservation. 104 medlemmar deltog på årsmötet. Många medlemmar uttryckte sitt missnöje gentemot denna grupp som orsakat merarbete för såväl styrelse som kansli. Årsmötet beslutade att årsmötet hade utlysts stadgeenligt.

Motion 1 handlade om biblioteksersättning för boklån på universitets- och högskolebibliotek. Styrelsens föredragande Leif Jarlén meddelade att styrelsen kommer att fortsätta att driva frågan om ersättning för sådana boklån. Årsmötet beslutade i enlighet med styrelsens förslag att anse motionen besvarad med vad styrelsen hade anfört.

Motion 2 och 3 handlade om att öka det totala utbetalningsbeloppet för stipendier och om fler utbetalningstillfällen för stipendier. Styrelsens föredragande Lennart Junermark konstaterade att styrelsen är helt överens med motionären om att det är förbundets huvuduppgift att dela ut stipendier. Inför 2017 kommer styrelsen att utreda frågan och försöka avsätta och dela ut ett så stort stipendiebelopp som möjligt.

Årsmötet beslutade i enlighet med styrelsens förslag att anse motionens första att-sats besvarad med vad styrelsen hade an-

Årsmötets valde ordförande Bengt Westerberg (t.v.), skötte förhandlingarna professionellt och lotsade församlingen igenom alla punkter. Anders Odeldahl (t.h.) var årsmötessekreterare.

fört samt att bifalla motionens andra att-sats, d.v.s. att under nästa treårscykel åren 2017–2019 ska det årliga stipendiebeloppet öka från 13 miljoner till ett så högt stipendiebelopp som möjligt baserat på vad som anses vara ekonomiskt försvarbart utan att försvaga den övriga verksamheten inom SLFF.

Styrelsens föredragande Lennart Junermark framhöll att möjligheten till fler utdelningstillfällen bör utredas vidare.

Årsmötet beslutade i enlighet med styrelsens förslag att bifalla motionen, d.v.s. att uppdraga åt styrelsen att undersöka möjligheten till fler ansökningstillfällen för medlemmar och andra

läromedelsförfattare, t.ex. vartannat år, två år i rad och ett års uppehåll eller varje år.

Motion 4 var förslag om påminnelseavgift vid försenad inbetalning av årsavgift. Styrelsens föredragande Lennart Junermark framhöll att förbundsstyrelsen ser behov av att utreda frågan vidare.

Årsmötet beslutade i enlighet med styrelsens förslag att anse motionen besvarad med vad styrelsen anfört.

Motion 5–9 handlade om syn på åldersdiskriminering, om föreningsdemokrati, om den lokala verksamheten, om medlemskap samt strategi för digitala läromedel samt en om

lärobokens framtid. Motionerna 5–9 var från samma grupp som även lämnat in en reservation om ogiltigförklarande av årsmötet. Årsmötet beslutade i enlighet med styrelsens förslag att anse motionerna besvarade med vad styrelsen anfört.

Årsmötets valde ordförande Bengt Westerberg (ordförande i vår viktigaste organisation Bonus Copyright Access), skötte förhandlingarna på ett synnerligen proffsigt och lysande sätt och lotsade församlingen igenom alla punkter föredömligt.

Bland de val som förrättades enligt valberedningens förslag kan nämnas att Wiwi Ahlberg omvaldes med acklamation som förbundets ordförande för ytterligare ett år. Pia Cederholm och Lena Wennberg Trolleberg valdes in, medan Gunilla Ekström och Eva Larsson lämnade styrelsen.

Efter årsmötesförhandlingarna serverades middag och underhållning bjöds av komikern Ann Westin. Före Hans Perssons föreläsning på söndagen träffades medlemmar runt borden och fick möjlighet att förkovra sig. Vid avslutningen hälsade Wiwi Ahlberg välkommen till ett Författar- och förbundsmöte 12–13 november i Stockholm.

Under söndagen lät sig medlemmarna inspireras av ledamoten i SLFF:s styrelse, Hans Perssons föreläsning om just inspirerande och kreativ naturvetenskap.

REKVISITA Redan innan föreläsningen började var nyfikenheten stor. På bordet framför Hans Persson stod en boll av is, stor som en handboll, och trängs tillsammans med ett överdåd av rekvisita såsom petflaskor, pappersrullar och plaströr. Uppspänt i luften hänger stora ark aluminiumfolie. En timme senare har vi spelat musik via plaströr, tittat på 3D-film, fått en leksakskyckling att pipa genom att stå i en stor ring och hålla varandra i händerna och klurat på vad som gör att färgat vatten kan bli ofärgat när det hålls genom en stor plastburk.

Hans Persson lyckas med konststycket att undervisa naturvetenskapliga ämnen vardagsnära, lustfyllt och inspirerande. För detta har han blivit prisad och uppmärksammas såväl i Sverige som internationellt.

– Det är viktigt att ge eleverna en meningsfull uppgift där de får respons på det de gör. Det lockar också fram de dolda elevtalangerna i klassen. De

FOTO: ANDERS ODELDALH

Inspirerande och kreativ naturvetenskap

som tidigare varit ointresserade blir motiverade, tycker det är kul – och de lär sig samtidigt, säger Hans.

Hans Persson har en gedigen lärarbakgrund, han tog sin mellanstadie lärarexamen 1975. Tidigt upptäckte han att det fanns två kapitel i läroplanen som lärarna hoppade över – kapitlen om kemi och fysik. När han ringde förslag för att beställa NO-böcker för lågstadiet fick han beskedet att sådana inte

fanns. Han fick istället frågan om han kunde skriva dem själv. 30-talet böcker senare är han idag en mycket uppskattad föreläsare och författare på heltid. Hans kreativa sätt att undervisa har fått många att ompröva sin syn på naturvetenskapliga ämnen, från oinspirerande labbrapporter i sterila labbsalar till kreativa, vardagsnära experiment som väcker nyfikenhet och lust att lära.

Hans Persson har belönats

med Carl von Linnémedaljen för bästa faktabok för barn och ungdom, Nationalencyklopedins kunskapspris "för en exceptionell mångfaldig och inspirerande lärargärning" samt erhållit SLFF:s läromedelsförfattarpris Lärkan. Vill du veta mer om Hans Persson kan du läsa Manus nr 2, 2015 samt besöka www.hanper.se.

Redaktionen

Grej of the Day

Varför äter inte isbjörnarna upp pingvinerna? Vilken är världens mest dyrbara kolbit? Frågorna skulle kunna inleda dagens 10-minuterslektion, *Grej of the Day*, av Micke Hermansson, mellanstadie lärare från Umeå.

Vill skapa längtan

Micke Hermansson berättade på ett fängslande sätt under sin föreläsning hur han kom på idén med minilektioner som start på skoldagen. Han kallar det hela för mikrolektioner med makroeffekt, en kickstart på skoldagen. Idén föddes när Micke Hermansson kände sig trött, sliten och oinspirerad som pedagog. Han tyckte att han hade "kört fast" i sin lärargärning.

Målet med mikrolektionerna var att alla elever skulle längta till skolan och komma hem och kunna briljera med sin kunskap: "Pappa! Vet du vad Taj Mahal är för något?", "Castro och Cuba, känner du till något om det, mamma?"

Tre principer

Eleverna får ofta en ledtråd dagen innan som de kan fundera över eller kanske söka på internet. Ledtråden kan exempelvis vara: "Strandvakterna", "Vriden överkropp" eller "Strålände upptäckter". Dessa ledtrådar blir sedan upptakten till mikrolektioner om: Påskön och stenstoderna, Turning Torso och Marie Curies liv.

Lektionerna kan handla om vitt skilda områden och byggs upp efter tre principer:

FOTO: ANDERS ODELDALH

1. Vad, var, när
2. Viktiga fakta
3. Kuriosa

Efter några år blev kollegorna så intresserade att hela skolan nu arbetar med mikrolektioner. Många kollegor följer också umeåpedagogens arbete på Youtube. Mickes Facebookgrupp har nu över 29 000 följare.

Micke Hermanssons arbete har resulterat i flera priser, nu senast första pris i den europeiska tävlingen "TEDx Ideas from Europe". Tidigare i år utkom Mickes bok *Grej of the Day* på Studentlitteratur.

Gunilla Ekström
SLFF-medlem